

YIGRU ZELTIL

P R A L I N E

Colecția DăBest

YIGRU ZELTIL (n. 1992, Constanța) a publicat două volume de versuri (*cacao*, 2012, editura Tracus Arte; *ulei de palmier*, 2017, editura Tracus Arte), precum și *A Bibliography of Conceptual Writing* (2017, Lulu.com), alături de o serie de publicații fără ISBN legate de Alina Pachițanu (*cartea albastră*, 2013; *țeariul ros*, 2014; *țeariul verde*, 2014) și volume electronice (*versuri*, khora impex, 2018 etc.).

Face parte actualmente din Cenaclul X, primul cenaclu din România dedicat persoanelor *queer*, și apare în prima antologie a cenaclului, *Adăposturi* (2021), participând și la primul festival de literatură *queer* din România, *Contrar așteptărilor* (2022, Triumf Amiria MozaiQ). A mai apărut în antologiile *Alertă de grad zero în proza scurtă românească actuală* (2011, editura Herg Benet, coord. Igor Ursenco) și *Cele mai frumoase poeme din 2012* (2013, editura Tracus Arte, ed. Claudiu Komartin și Radu Vancu).

A debutat în revista Tomis și a publicat poezie, proză și critică literară, artistică sau muzicală în numeroase publicații off-line și on-line. A tradus pentru proiectul „Traducerile de sâmbătă” din poezia americană și din cea de limbă portugheză. A tradus în Prăvălia Culturală manifestul lui Ulises Carrión, „Noua artă de a face cărți”. A participat la proiectul PosterXpoem cu poemul „Floreasca”, transformat de artista Miruna Modilcă Belgun într-un afiș pus pe gardurile Bibliotecii Metropolitane din București și ale librăriei Cărturești Verona.

Printre proiectele în derulare se numără *Institutul /rupere de rând/*, o inventariere a volumelor de poezie apărute în limba română de-a lungul ultimului secol; *ALGER*, o platformă despre literatura experimentală din perspectivă autistă; o cercetare despre grupurile de poeți din Constanța și Alexandria („De la periferia literară la centru: Frăția Chiustengeană și Grupul Rotocolarilor”).

YIGRU ZELTIL

PRALINE

(2007-2022)

Editura Irizor
Onești, 2022

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ZELTIL, YIGRU

Praline : (2007-2022) / Yigru Zeltil. - Onești :
Irizor, 2022

ISBN 978-606-95543-5-7

821.135.1

Tehnoredactare: Marius-Cătălin Diaconescu

CC BY-NC 4.0 Yigru Zeltil, 2022

Licență Creative Commons

Textele din carte pot fi redistribuite și remixate

în scopuri non-comerciale, atâta timp cât îmi atribui
credit ca autor.

Editura Irizor

Telefon: 0720407572

E-mail: irizorart@gmail.com

www.irizorart.ro

Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului
revine exclusiv autorului / autorilor.

Părinților mei
și tuturor celor care m-au sprijinit într-un fel sau altul

*Am ales câte o piesă pentru fiecare poezie,
dacă dorești să intri mai bine în atmosfera fiecărui text în parte
în loc de a le parcurge, precum încăperile, în viteză
(se recomandă numai persoanelor aventuroase):*

lofi loop

de la fereastră
se văd acoperișurile
constanței devenite brașov
peste noapte
falezele au devenit
munții de care se lovesc
norii de frișcă
precum valurile de la malul mării

sunt la fereastră
sunt la înălțime
trec din când în când
norii de frișcă
spuma se lovește de clădiri
și mai lipsește sunetul valurilor

peste noapte
munți în devenire
se văd de la fereastră

satul de vacanță

laptele s-a vărsat în cascada
din mijlocul lacului tăbăcăriei
canalul albit
pereții văruiți ai caselor
perdeaua vișinie dintr-o vitrină
piatra cubică pe care s-a rotit bidineaua
pereții gata să cadă
doar perdeaua mai rămâne
perdeaua vișinie.

domesticire voluntară

am fost iarba din curtea școlii
cu rochița rânduiciei
am fost ariciul adăpostit
înainte de a fi agresat

am îmbrăcat uniforma.
o aparență docilă și
plăcerea domesticirii voluntare
cel puțin până în momentele când
nu
mai
pot
terasa
întreaga piele
observi în spatele țesăturii opace
puncte pete
și se întrevede
ceea ce este în spate
o mutație

sunt un rezervor inestimabil de energie psihică
pot rupe în bucăți
obiectele din proximitate

dezintegrarea mea
se lasă arareori frânată
de mici măsuri anti-inerție

urme din afectiunea de odinioara
cu memorie si legaturi stabile
cu lucruri dragute

as fi vrut sa ramân
ceva dragut
în deplină izolare. poate.

eșecul

„nu vă dominați pasiunile”

(gherasim luca

înainte de a fi dat afară și de a se arunca în sena)

umbra mea nu aduce profit
umbra mea nu vrea să aducă profit
nu vreau eu să aducă ea profit
nu vreau să profite cineva de umbra mea
nu îmi închiriez umbra
nu sunt umbra mea
sunt umbra mea
sunt umbra mea și ceva în surplus
mă ia umbra pe dinainte
mă invită la înec
rezist la suprafață
alunec pe suprafață
umbra mea alunecă pe suprafață
fac umbră suprafeței
fac umbră suprafeței degeaba
rezultă că umbra mea
e munca mea neplătită
și că recomandarea specialistului ar fi
fintech sau *findom*
unde *fin* poate să însemne și la capătul pământului
dar specialistul e nicăieri
străinul din finlandă rămâne acolo
și eșuez în a-i da de capăt clepsidrei

mediteranei îi zice
mijlocul pământului
fiindcă stau în apă
duc o existență mediteraneeană
cu mii de platouri în care se adună soare
și o producție constantă de umbră
umbra își cere drepturile
umbra își cere și ambalajul
umbra cere împreunarea
caută umbrela pe frânghie
umbrela își caută prețul
umbrela vrea să se scuture de preț
umbrela vrea să nu mai fie despicate culorile
nicio despicare
este eșecul de a trece peste despicare
într-adevăr
o despicare
„aceeași alta
alta aceeași”

carnavalul de zi cu zi

mama ți s-a desprins de pe față când a plouat și aleile dintre blocuri au devenit canale. a căzut undeva unde apa crease un gol în asfalt. asta spui, că nu mai ai o față, sau e doar o mare cicatrice în locul ei.

mergi până la alimentara de la colț și uneori ne întâlnim, dar doar acum m-am gândit să comunic. de fiecare dată, masca ta arată altfel. spui că și fețele oamenilor sunt schimbătoare: e și asta față mea, doar că se schimbă mai puțin spontan, caut frecvențele care mi se potrivesc, fiecare schimbare e o urmă, fiecare textură o expresie, viteza mai lentă face din asta arta schimbării.

merg în urma ta, de parcă aș fi umbra ta. ți-ai stabilizat adâncirea, de acum în fiecare clipă înoți în ape în care nu te poți îneca. și intri în apartament iar la ușă într-un colț e un sigiliu cu raze de soare, ceva ce mai pătrunde doar prin filtre. când intru în casă, parcă am coborât adânc în pământ și doar prin mijloace tehnice se mai vede în spatele geamului imaginea în mișcare ce ar trebui să se vadă afară, se mai disting iarba și copiii jucându-se prin textura perdelelor, texturile care joacă în fața ochilor.

mișcarea pe care o faci prin casă e doar aproape șovăitoare, pereții sunt prietenii de preț, limitarea care

te orientează. tactilitate mai mult decât privire. măștile și mănușile de mai multe ori, le privesc ca și cum le definesc deși oricine le-ar putea purta, dar spui, nu-i așa că ai zice că pot fi oricine, însă nu sunt. poate că nu. atunci am căutat o mască să mi se potrivească. suntem suprafețe cu adâncime, e ultimul lucru. am căutat.

zoya

nu știu cum să te fac
să ieși din oglindă

din apa oglinzilor
între două ape care curg

înfășurare și foșnet
și freamăt și mlădiere

în apa stătătoare a unor țesături
care nu duc la înece

și totuși
este *politic* în lume

dă-mi voie să mă modulez
fac un plan

poate că știu cum să fac
să ies din oglindă

nu știi niciodată dacă într-un vis
nu ți se va întâmpla și ție

și apoi ți se spune că a fost
un înece și o dezintegrare

că ar fi trebuit să-ți faci *outsourcing*
ca să nu pereclitezi integritatea sistemului

că e hipnoză cu deșeuri arhetipale
intoxicare interioară

dar aici se ajunge
la placare cu implacabilul

știi ce voi face ca să nu mă usuc
voi schimba apele.

religiozitate

cu frumusețea
„mea”
efemeră
întâmplătoare
se va întâmpla
ce se poate întâmpla

nicio tehnologie
nu acordă certitudine
și mai e și
a naibii de scumpă
ce aroganță
nemuritorii de aluminiu

îmi rămâne tovărășia
întru teologia emancipării
poveștile, da, pe care ni le spunem
ca să avem o etică, da,
asta ne rămâne la marginea puterii
periferia voinței

înțelesurile își schimbă topografia
altfel rămân încremenite în harta
confundabilă cu teritoriul
da, cea mai mare aroganță
să faci o hartă,

îmi fac hărți încontinuu,
se pot rupe dintr-o clipă în alta

rămânem la zid
zidul cu faianță
în nuanțe a căror distribuție
nu că ne scapă
dar nu se lasă prinse
nu lasă să se conceapă
prinderea
unde e loc de aprindere

microbiom

spune-mi ce floră și faună intestinală ai în tine
ca să-ți spun cine ești
ce dietă și habitat
îți conturează stările
sau cel puțin ce simțiri trec prin
bucetul care ești
cu spațiile libere sudate între ele
cât să nu ți se activeze tripofobia
frica de a părea o țesătură de goluri
ce abia ar aștepta să fie ruptă
când mult mai degrabă aștepți umplerea

am văzut o memă
cu niște emoții
care aveau chip
dar prea plate pentru a avea organe
și nici corpul tău nu avea organe
ca să poată forma după bunul plac
ditamai tunelul prin care să treacă emoțiile

ghinion
era doar o exagerare frumoasă dintr-un vis
în care s-ar putea instala bară de sănătate
și reglaje fine sau puteri speciale
în loc să ne descurcăm cu
emoții care se depun aluvionar
se fac deltă pe ceea ce credem că este

terenul nostru cu nisipuri și păduri crețe
cu orificii mai puține și proeminente

ghinion
poți să ți-o iei nasol
și celulele au orientare politică
poți descoperi că
întregirea e un virus
limbajul e un virus
respirația a fost calibrată prin *plugin*-uri
ca să ne găurim mai puțin

poate că
de acum trăim cu această stare de fapt
cu această cicatrizare
bomboana de pe coliva geotraumei
lipsa lipsurilor
de care nu ne mai putem lipsi

firimituri

umblu cu
firimituri
firimitiri
firismintiri

pericol
deșeuri arhetipale

nu pleca de acasă
chiar acum
îți va fi teamă
de străini de nou de pericol
trebuie să devii tu pericolul

umblu cu
firimituri
firimitiri
firismintiri
așa mi se spune
că mă cheamă pericol
că unii se înarmează
contra mea

nu sunt fratele tău

am luat tramvaiul
ca să ajung pe colina

plină de instituții
și să te întâlnesc
erai cu un ochi
spuneai că ești bine dar că
nu-ți garantează nimeni nimic
și țineai la tine cuțitul
ascuțit în străini

nu sunt fratele tău
nu sunt cine crezi tu că sunt
așa cum s-a spus în numele meu
și nu beau în cinstea ta
pentru că nu-mi faci cinste
cu revolta ta în numele puterii

eu ce putere am?
nu sunt un norișor pufos de frișcă
care se ciocnește delicat
de ridicăturile platformei continentale.
nu sunt o ființă olfactivă,
o parfumă penetrându-ți nările,
ca să zici apoi că sunt prea asertivă.
vezi cu ură cum sunt
o carne cu textură.
mai bine rămâneam o idee,
dar aș fi ratat toată desfășurarea meteorologiei.

mâine seară se mai poartă o bătălie,
cândva n-o să mă mai văd pășind pe plajă,
cu distincție,

adică distingându-se o formă cu distincție
și mereu cineva abia așteaptă
să nu se mai facă distincție,
abia așteaptă să impună,
eu mă pun în nisip,
asta sunt, ca nisipul,
praf pestriț colorat,
dacă te uiți cu atenție
și te văd că nu te uiți cu atenție
și te lași în voia masificării
o masă ca o haită
o masă de sfâșieri –

ei bine, eu strig,
se aude ceva,
dar se aude îndepărtat,
filtrat.

iară tu vrei să filtrezi lumea
și nu iei aminte
la tot ce se poate auzi,
iei ceea ce crezi că e semnal
și restul arunci în zgomot
și nu te interesează demnitatea zgomotului
suspect de serviciu
și că doar ai trasat linii în nisip
care se vor șterge.

noi ne vom pierde,
dar eu

nu voi avea niciun regret
că mă opresc aici.
nu-mi doresc falsa ta puritate.
voi bântui
ce merită să fie bântuit.

centrul de emanație

mă feresc cât pot
(nu pot)
de centralele
care îți anunță
starea lor de funcționare
de la mare distanță.
nu e o distanță
suficient de mare
cât să eviți
pierderea fără zgomot:

cuțit

(pornind de la o pictură de gili mocanu)

~~sunt un tăiș~~
~~care așteaptă~~
~~să fie activat.~~
taie asta.

nu mă duceți la tăiere

sunt doar un cuțit decorativ.
un tăiș care nu poate tăia
și îi stă foarte bine așa.

sau nu am fost niciodată un cuțit.
doar o suprafață
și îmi stă foarte bine așa.

reclamă la cofetăria zeelandeză

într-un colț al cofetăriei dумы
de la cireșica
exista o reclamă la cofetăria zeelandeză

mi-am făcut o mitologie în cap
despre sacralitatea de temut
a zahărului

materie importată din paradis
la prețuri inaccesibile unui muritor
care ar ține-o din ospăț în ospăț

ce este cu această cofetărie
ce este cu toate cofetăriile
care le face dezirabile

am confundat bucătarii cu îngerii
am învățat fiecare pixel al afișului
pe care se află materializate rețete secrete

ce este cu această dorință a mea
de a ingera un pic din prea mult
văzând ce se poate face

am crezut că reclamele
se pot face fără durere ori suspin
și atunci am mușcat momeala.

aqua forte

tăiam
și mă buruieneam la loc
mă resemnam cu o cremă
apoi am tăiat gratiile
de la fereastra băii
așa m-a tăiat capul
nu să arunc o privire
ci să simt cu pielea mea care ustură
răcoarea de afară
post-amurg

s-au aprins felinarele de toate culorile posibile
sub un cer albastru-ananasiu
din care se aude pe repeat
intro-ul de la aquarius de la boards of canada.

**n-au rămas decât soarele electric ștergând parbrizul
cerului și sunetele ritmate ce se aud în depărtare**

marea în trepte
– deasupra
plutesc vapoarele

biblioteca din minaret

pe la sfârșitul facultății
mă încerca un regret
că nu am învățat turca
limba biscuiților din copilărie
și a gramaticii relaxate
și cu neutralitate de gen

așa am ajuns într-o zi
să urc la yunus emre
chiar dacă nu aveam nicio treabă
cu ideologia lor și arta panseluțelor mov
doar cu baclavalele de protocol
și haosul plăcut al picturii pe apă

așa am urcat
pentru o singură dată
în biblioteca turcă
plutind deasupra mării
unde mi-am zis că
așa mă voi îndrăgosti de turcă

dar viața a mers mai departe
fără vedere la mare
o vreme m-am mutat
la mansarda arabului
din piața dorobanți
care un bec nu schimba

urcam ca în minaret
pe o scară de melc
scara servitorilor interbelici
ca să ajung la ghețarul meu
cu mai mult spațiu pentru cărți
și mai puțină lumină

apoi a venit marea închidere
și într-o noapte
am fugit cu ai mei
pe scara de melc
cu prea multele obiecte
dar inima mea și-o factură tot au rămas.

Floreasca

aproape toate erau acolo
și eram și eu acolo
ca intrus admis
de securiști îngăduitori
trecând pe lângă
aproape toate florile
aproape toate dulciurile
aproape toate cărțile
aproape toate informațiile
aproape toate puterile
neposedându-le
glisând pe suprafața lor
într-o economie a scurgerilor benevolente
parazitam modest excesul
ce spun eu e poate
un cartier
sau o formațiune craniană
kafkiană

ulei de palmier

uleiul de palmier este peste tot
chiar și în cerneala ziarelor
a ajuns să substituie multe grăsimi
datorită unor procese chimice
uleiul de palmier a devenit ieftin
prin exploatare și violență

ulei de palmier în ce scrijelesc
ulei de palmier în ce mănâncăm
în dieta noastră deficitară
cu vitamine și culori lipsă
sucul de portocale cu 0,2% portocale
și tot ce a fost smuls și ucis
și mai ales scos din context
pentru a fi ingerat fără vină

vreți să ne simțim fără vină
ați schimbat contextul
ca să prevenim posibilitatea refuzului
primim oase tocate
care au devenit o suprafață *glossy*
doar ce ne îngrozește
lasă la vedere modul de fabricare

steaua în formă de stea

steaua
n-are formă de stea
și nici inima
n-are formă de inimă.

de aceea,
TRANSFERUL A AVUT LOC.
acum utilizatorii se pot recunoaște
cu ușurință.

ATENȚIE!
POATE CONȚINE URME DE FERICIRE

Telefonul Consumatorului: 0241 \ 2127

automatizare

îmi iau lanțuri noi.
îmi spun

ar trebui să-mi iau un
robot dintr-ăla personal
care să se ocupe de toate astea
în timp ce-mi scobesc fruntea.

ne compromitem zilnic

autobuzul
aleargă
alerg
după autobuz

*

*

*

m-a văzut poliția

patrula a mai dat
câteva ture în jurul pieței
sistematic. liniștit.
geaca mea alb/negru
are două fețe.
mi-am întors geaca:
nimeni nu mă cunoaște în piața aceasta.

în pajura, la alexandra cu pisici

au mai fost și alte
persoane și obiecte
care au atins
persoanele și obiectele mele.

dar persoanele și obiectele
nu sunt ale mele
sunt împreună cu mine.

în acest moment
ele formează o colecție
o adunătură expresivă.

orice pretenție
de a le fixa
ar fi contrazisă curând.

crima din tomis plus

deschidem ușa de la balcon.
nu ar fi trebuit să fiu și eu aici.
cântec dintr-o altă climă,
filipineză dislocată cu trupul.
dar m-au repartizat aici.

nu ne-am schimbat adresele.
se șterge la capătul străzii
cu nume de oraș prin care
m-aș putea plimba virtual.
mă așteaptă ai mei la domiciliu.

e închis la Styx

se dedică rotocolarilor

de când n-am mai fost prin Alexandria
căminele muncitorești au fost demolate
și romii mutați rușinos lângă cimitir
în containere cu sârmă ghimpată

de când n-am mai fost prin Alexandria
să admir bufnițele din Cuza Vodă
și să primesc amenințări pe promenadă
s-a deschis o librărie cu ceainărie

dar tot nu există tren direct spre București
și tot e închis la Styx și la Rulmentul
doar un oraș mort
care inspiră și expiră moarte

mă resping și mă fascinează
devenirile refuzate
ale periferiilor oamenilor
oamenii și periferiile lor

micro 19

cum era vorba,
ființa este casa noastră
sau casa este ființa noastră?
nu mai țin minte exact,
cine o spunea
mă plesnea peste bot

să nu care cumva
să mă ia naiba și
să stric armonia peisajului

nu se poate decât pe plus,
de ce să mă fac nișă
de ce să reduc din garsoniera ființei mele?

că alții o vor avea tot mai mare,
se umple totul de acoperișuri
nu mai am unde să mă arunc
când totul e trambulină
și îmi trece până
la episodul viitor.

micro 20

hrănește-mă
en detail
en gros

voi deveni
trântorul tău preferat
voi fi
trofeul tău de faianță

e nevoie de mine
să se vadă că
ai rămas fără nevoi

dar mai ai nevoi
iar că sunt om cu voia ta
devine iar minciună

micro 40

amintirea se ține în
sticle care se măresc cu timpul
și devin portocaliu-rozalii

în cartierul copilăriei
se înmulțesc buticurile
și trupurile subțiri
ce se depun în snack-bar

orașul copilăriei
devine hașură
ce va mai fi să fie
și parcă nici n-a fost

zugrăvești zâmbetul tâmp ca să nu mai spui
te iubesc orașule
dar faci din mine tărățe

brateș

*lui a.d., care mi-ar fi cerut bani
pe o cameră cu vedere la
munții măcinului*

deschizi un ochi
și vezi ochiul
de apă al brateșului
de aici de la mansarda motelului
nu se vede textura apei
ca o pictură monocromă

ai umflat salteaua
și m-ai făcut pentru o clipă
să visez la o zi ca de sfârșit
într-o cameră ca a ta
cu mâncare în frigiderul comunal
dar apoi s-a rupt filmul

spicul

pentru D.

îmi pare rău și acum
de pisicile tale care se cățărau în părul meu
când nu le arătam jungla din mine
de pliantele pe care le-am cărat cu tine
și le-am făcut nevăzute în șifonier
fără să pornim vreo revoluție anticorporatistă
de vecinul tău dubios
căruia mi-am arătat vulnerabilitatea

ziceai să o las mai moale cu dulciurile
și eu îmi luam roshen de jos
ziceai să mă las și de cocături
și treceam pe la luca
trăgeai de mine
și eu nu puteam decât să trag
de căruciorul luat de la chinezii din p-ța centrală
în pantă până la proiect s.a.

poate regretele astea vin
doar puțin prea târziu
ca lista muzeelor la care n-am ajuns
dar a fi aici era atât de improbabil
și totuși am rezistat
poate vom mai fi pe-aici peste ani
ca artele murale comuniste
rămase neacoperite.

bădălanul fără ieşire

nici oraş.

nici sat.

nici mers în toate direcţiile.

nici linearitate, dirijare continuă.

oamenii în bădălan

sunt ca infrastructura de uitaţi.

gugăl nu ştie decât de badalan din iran.

cartierul bădălan din galaţi aproape că nu există.

bani mei nu au fost cheltuiţi la piaţa de la ruşi.

nu am fost jurnalistul care să scrie despre dallas.

nu am păşit nicicând mai departe de strada ana ipătescu.

cu ce drept eu în valea oraşului?

este ieşirea ce se prelungeşte continuu.

lipsa de ieşire, apoi zidul.

cartierul inundabil

lui Barbu Nemțeanu

clădiri întregi
stau cu spatele la
cartierul inundabil.
un zid locuit.

accesul mașinilor interzis.
intri ziua prin pasajul Patriei
și gangul se oprește
abia după ce soarele a pierit.

plouă în cartierul inundabil.
pavele distruse.
străzi curgătoare.
luminile se sting când te apropii.

au fost telenovele reale și ireale aici
în centrul prea vechi pentru a fi salvat.
așteptăm apa să surpe totul
dar istoria nu se sinucide mai repede. (

acasă în fugă ajung pe deal
se fac cartierele Bună Ziua.

eficiența

capitalismul mă face
să-mi creez nevoi neștiute
și să-mi satisfac cererea
producând oferta

capitalismul mă face
să-mi specializez organele
și să-mi responsabilizez părțile
onorând delimitările

capitalismul mă face
să-mi cedez toate acțiunile
fiindcă există oricând know-how mai bun
chiar și pentru respirație

în adevăr
capitalismul este natura
și la marginea sa este deșertul
din care privești prin binoclul luat de la reduceri
cum emitem și apoi externalizăm

în deșert nu se mai formulează nimic
care să suporte hipercomplexitatea
deși au mai fost raportați câțiva pustnici
squatând proprietățile noastre private

în adevăr
capitalismul este natura
uniunea care ne separă
concurând pentru eficiență.

(20 decembrie 2018, Facebook)

de spus

„prezența umană”
„afectivitatea”
nu au fost
„extirpate chirurgical”
nici din cuprinsul acestui poem
nici din celelalte care nu trimit la ele însele

Fiindcă
substitutele
lasă pigmenți
împodobesc
praful și cenușa

e o durere care
se lasă asurzită
și o camuflare atroce

pigmenții aceștia sunt estetici
atâta timp cât nu te apropii
și ai echipament de protecție
și ai organul care să-ți abată reacția

dar nu ai putea respira la fel în aerul meu
aici substitutele
marchează pericolul de la distanță
și ar mai trebui doar umbra la vedere

să certifice
violența abaterii

poezie
adică teorie
adică alienare sistematică
adică producție.

lucrurile frumoase

o gaură
o scorbură
în care veverița
poate aduna resturi

doar o altă ocazie
pentru ca obiectele
să se întâlnească.

în valea morții
s-au descoperit pietre
care merg la plimbare...

minimal

(versuri pentru o posibilă piesă techno)

schimbare

enormă.

se produce

discret.

peisaj

în schimbare.

cu schimbul

tiparele

de sunet

și ritm.

relief

în simț.

aversiune la risc

(versuri pentru o posibilă piesă post-punk)

toleranță la
incertitudine

intoleranță
cu certitudine

asta e
calculez

ce nu s-a putut
tolerez

incertitudine
cu certitudine

asta e
bifez

ce nu s-a făcut
imaginez

certitudine
din incertitudine

asta e
atât s-a putut

aversiune la risc
versiune de risc

risc
mă risc
e risc
e un risc
sau mai multe

cu certitudine
e incertitudine.

Monografia ciocolatei roz

Mă gândeam la lacrimile de un roz intens ale bunicii mele, îmi ziceam că sunt radioactive, pentru că radiația nu e vizibilă și te obligă să inventezi semnale pentru pericol, așa cum o face coloritul intens în natură.

Dar pericolul a fost domesticit sau poate transferat. Ce ai spune despre o ținută în culoarea asta? În copilărie, furasem dintr-un cabinet medical o revistă de design în care se spunea despre Karim Rashid că ar fi făcut din roz o culoare masculină. M-am maturizat și am aflat că în spațiul geografic în care mă aflu nu au existat rockerii niciodată și că, indiferent de vocea mea, părul lung le va face pe vânzătoarele din piață să mi se adreseze la feminin. Totul e circumstanțial, dar nu în modurile cele mai plăcute de cele mai multe ori.

Ce ai spune despre acest ambalaj minimalist roz care se potrivește oarecum, cu o diferență măsurabilă de către un designer, cu această ciocolată roz, de un roz milenial? Conform clasificării sociologice, fac parte din generația milenială, așa că mă potrivesc stereotipului: îmi place la nebunie rozul ăsta.

O companie elvețiană de ciocolată a brevetat în 2017 această ciocolată dulce-acrișoară drept *ruby chocolate*, ciocolată „rubinie” sau ca de rubin, produsă cu boabe

nefermentate de cacao „rubinii”, de tip „lavados” din Brazilia, țară cunoscută pentru exploatarea muncitorilor și condițiile improprii de muncă.

Un articol exclamă retoric: cine și-ar fi imaginat măcar că ar putea exista o ciocolată roz? Nu știu de ce, dar credeam că am mai mâncat ciocolată roz în momentul în care am scris în 2010 poemul „Monografia ciocolatei roz”. Scriu acum un alt poem cu același titlu, în care mă gândesc că exagerez cu siguranță dacă spun că le-am dat idei capitaliștilor.

Ciocolatei roz i se adaugă zahăr, deoarece gustul dulce ar fi survenit în mod natural din fermentarea boabelor de cacao. Ce vom face cu atâta zahăr în noi? Munți de zahăr, deșerturi, dune de zahăr. Cantități insuportabile. Prea mult zahăr doar pentru mine? De bună seamă, aproape niciun om bogat nu pare să se gândească: prea mult, ce voi face cu atâția bani? Munți de verzișori, deșerturi, dune de verzișori.

O plajă. O plajă de nisip roz, o frumusețe formată din foraminifere zdrobite, cochilii, scoici. Un pigment poate obseda oameni, poate schimba industriei. Într-un roman SF, marțienii inventaseră a opta culoare a curcubeului. Sentimentul unei oarecare neputințe: poate nu voi reuși să fac ceva constructiv la scară largă, nici prin culoare, nici prin cuvinte. Timpul și literele mele devin metadatele profitabile ale altcuiva.

Ciocolata asta roz, fie și la reduceri, am cumpărat pentru că nu m-am putut abține. Am o slăbiciune pentru rozul ăsta; cum îmi place și ciocolata albă, nu mă deranjează nici gustul nu tocmai intens. Poate ar fi trebuit să nu mai scriu nici acest poem, să nu mai public nimic, să nu mai exist pe Internet. Sunt artiști care au fugit de obscenitatea pieței de artă, care nu mai documentează nici cum respiră, ca nu cumva respirația lor să fie transformată în obiect de artă. Nu am tăria asta, tot ce ating se face artă.

Mănânc ciocolată roz și scriu despre o artistă care a expus o instalație cu niște mese închise la culoare pe care se văd urme de melci. Nu mă pot abține să privesc, sunt atât de interesante urmele de melci, pe cât de scârboase sunt pentru unii, pentru că există în felul lor. Așa sunt urmele noastre: o slăbiciune necesară.

Nu aș mai cumpăra ciocolată roz, aș face artă în continuare, cu același sentiment de neputință acoperit de hedonism. Durerea lumii nu o pot simți, senzația ar fi prea copleșitoare. Fac exerciții de empatie, terapie cu durere: scriu, chiar dacă îmi scurtează viața. Mănânc mâncare care îmi scurtează viața. Dar ce este nemurirea decât o avere?

Mănânc și plâng, dar foarte încet.

trei zile

*Rețeaua constată o scădere a activității
utilizatorului pe parcursul a trei zile în care
a petrecut mult mai puține minute online.*

de fiecare dată vii în alt corp
pentru același răstimp
prea puțin pentru dorința mea
prea mult pentru nemeritul meu

pentru trei zile
se petrece mirarea
de a fi împreună
niciodată parte a locului
față de care provocăm contrast

locul e mereu același
întotdeauna aici și acum
fără racord la oriunde altundeva
ce m-ar face să uit că ești lângă mine

când mă ții și mă strângi
ne leagă aceleași plăceri
și atunci mă las încet
încet e cuvântul *safe*

să nu merg nicăieri anume
un privilegiu nemăsurat

să plătești tu pentru asta
dar numai trei zile durează liniștea

și înapoi la motoarele ce mi te-au adus
fără să ne gândim
că pentru proximitatea noastră scumpă
și-au dat energia oamenii și măruntaiele
pământului

îmi spun atunci că trebuie să facem economie
că oricum liniștea ta îmi va ține de sete
că m-ai liniștit îndeajuns
dar mai târziu pământul reavăn tot se pierde

înapoi la balta ecranului
implorându-te cu o discreție ce dă pe dinafară
deci să aștept următoarele trei zile
din vreun alt an
în care să te apropii
și nisipul din sahara trece mai des prin țară
dar așa
și dunele abia așteaptă zăpada
și tot promit
că voi învăța într-o zi să fac bani
cum fac alții
ca și cum ar respira

dar eu nu-s alții
îmi vând liniștea pentru puțin
la o margine fără ieșire care să-mi placă

o neplăcere de neconceput pentru tine
și flăcările se mai retrag
și marea își mai schimbă culoarea
ce ți-aș putea spune
care să fie material de construcție
în vântul care bate între două ape...

*Rețeaua constată că activitatea utilizatorilor
atunci când sunt îndrăgostiți se reduce vizibil
și se împarte între aceștia, reducându-se și
profiturile noastre.*

piele vărsată

ești greu

eu

„Suntem vedetele CCTV” (Hard-Fi, în timp ce filmează un videoclip unde dau spargerea la un bancomat cu bani lichizi). Între timp, în domeniul recunoașterii faciale se încearcă atenuarea efectului nedorit de pareidolia. Mama remarcă abia acum că teiul din fața blocului imită o față cu doi ochi și o gură scoțând limba de lemn, mă cheamă să-i fac o poză. Cu puțin înainte de a apăsa, trece pe alee o patrulă de poliție. Nu s-au oprit ca să mă întrebe ce fac: bine, iată că nici voi nu vedeți totul.

visez un cer lichid

și piedici permutabile

Zentaiul și burca se numără printre piesele vestimentare interzise de legislația franceză în vederea „unei anumite idei de a trăi împreună”; Carnavalul de la Veneția a fost interzis între 1797 și 1979. Adresele IP nu se inventaseră încă în momentul în care a fost dată New York Penal Law 240.35(4): este ilegal ca două sau mai multe persoane să poarte măști în public, în afară de cazul în care se organizează un bal mascat. Ulterior, a venit pandemia, când a-ți acoperi fața

era interzis prin lege și obligatoriu prin lege în același timp, doar că în funcție de stil.

*dorința și recipientul
multiplicare favorizată sau nu de context*

Lifestyle-ul alternativ din Japonia contemporană cunoaște o tendință numită zentai: folosit inițial de către studiourile de efecte speciale, este un costum mulat din spandex care acoperă întregul corp, uniformizând trăsăturile fizice ale celor care îl poartă. --- frecventează astfel cluburile din Tokyo. „Doar așa pot ceilalți să nu mă judece după fizic, doar așa pot fi cunoscut(ă) așa cum sunt cu adevărat.” (vice)

*organică și construită
vegetație nesupusă presiunii*

Noul videoclip al lui Aphex Twin este realizat de un băiat în vârstă de 12 ani, Ryan Wyer din Dublin. Acesta dă din mâini sau se joacă de-a v-ați ascunselea, uneori purtând (sau nu, după cheful pe care îl are) masca tipicului rânjet al lui Aphex Twin, pe care acesta l-a ascuns în semnalul audio al uneia dintre piesele sale. Conform teoriei lui Signe Preuschoft, originea zâmbetului ar fi în rânjetul de frică al maimuțelor.

*lipsa de consistență
poate că ascunde dor de nou*

meditații aproape neerlandeze

///

spangen, rotterdam. nu se pune problema dacă vine apa, ci când și cum se etajează. nu se pune problema dacă vine viața, ci când și cum se etajează. nu se pune problema dacă vine moartea, ci când și cum se etajează. administrarea problemelor: a eșua suportabil. nu se pune problema să nu te pregătești pentru înghițire.

pentru îmbrățișarea a ce va să vină: structuri de stratificare. cel mai jos punct din parc este pentagonul plăcerii (pe o latură ai și un fragment de amfiteatru pe care să te așezi fără să stai în apă), apoi vine terenul pentru durerile sportului, și ai toată verdeța asta care absoarbe până să ajungă la asfalt, și apoi în clădiri ai beciul de flux. ar mai lipsi doar ca acoperișurile să fi fost nu mansardate, ci terasate, ca să te poziționezi mai bine cu arca.

între timp, ai stație pentru mașini electrice în fața blocului, ai panouri solare, atunci când pui mâna pe caroserie, prin degete nu parvin imagini de la bayan obo, așa că distrugerea doar s-a externalizat mai departe, e tot cu noi

///

carnisse, rotterdam. linii convenționale: gri (transportul), verde (liziera), albastru (nobilitatea apei), cărămiziu (elementul fără de care totul ar fi fost tot una). blocul erect pe muchia curgerii apei, ce s-ar oferi oamenilor de la ferestre, oamenii care ar putea sta la ferestre, oamenii care și-ar compromite integritatea corporală pentru un motiv.

ai și de aici mobilitate, transport, deși te despart atâtea linii de apă de miezul orașului, însă pretutindeni sunt linii de apă până la orice relief stabil. oamenii sunt cruțați aici de stabilitate, e nevoie de echilibru dinamic. oamenii pot dansa pe sârmă fără să se piardă, intervalul căutat e tot ce există, în rest distrugerea.

astea sunt limitele convenționale și nu poți să zici: iartă-mă că mi-au ghiorțăit mațele. totul gândit tocmai ca să nu se dea pe dinafară fiind deja în afară. îndiguirea apelor, psihicului. de aici toate aceste canale, curgeri, scurgeri prin care viața debordează, întru bruierea pierderilor

///

perdu boekhandel, amsterdam. „poëzie, experiment, theater”. d.c. mi-a trimis o fotografie de aici, pentru a completa o absență semnificativă pentru mine, sau doar acea parte care se cablează la mișcare, mușcare, remușcare.

o librărie de poezie, de freamăt arestat, fotografiat.
e nevoie poate să-ți fotografiezi agitația la temperatura potrivită pentru a stabili un echilibru, punctul devenit linie luminoasă.

aici e poate doar proiecția mea sau doar o nevoie care se afirmă în cadrul potrivit. cu stimulii adecvați, aș putea citi contracte din plăcere, savurând sintaxa închisă la toți nasturii, lingvistica formalizată ca rafinament sadomaso, friptură de putere.

dar nu, mă aflu la 1767 km, în țara nu a lui „perdu”, ci a lui „pertu”, cum era virgil teodorescu, la care limbajul puterii făcea poluție, stalactite în peștera brutalistă. cum să vii aici cu ozn-uri nordice? și totuși, improbabilul incită

///

ijsselmeerstraat, amsterdam. ai putea avea aici tot confortul. arhitecți, designeri, tehnicieni, meșteri, cunoașteri duse mai departe și din aproape în aproape. simți că nu s-a pierdut nimic. liniște, dotări de ultimă generație. poate chiar ultima generație.

dar îți zici că nu s-a pierdut în zadar, că nicio sămânță nu a fost irosită, sau că mulțimea acestora e neglijabilă. îți zici că tu ești neglijabil, dar asta e în regulă.

te-ai putea muta aici cu banii strânși din cunoașterea ta tehnică dusă până departe. ai putea să nu treci testul

de sămânță bună la banca de spermă. terapeutul tău ar putea avea o reacție mai puternică la asta, pentru că știi din interiorul cărnii mirosul ardent al civilizației, împăcarea cu robotul din copilărie care în vis te urmărea să te ardă cu țigara

///

jan van bloisstraat, tholen. una din casele astea aproape identice a fost acasă pentru producătorul care a înregistrat pe casetă „no compassion” sub la fel de inumanul nume tuning circuits.

„e și în creierul meu, e în creierul nostru”. refrene industriale ale unui individ industrios. toate instrumentele și efectele sunt înregistrate pe loc. cred și eu că nu crede în nimic dacă îi stă mintea pe locus, agențialitate în stare orgolioasă, ateu care nu are nevoie de simpatie, ceea ce nu îl oprește să trimită casete prin poștă, electron care caută.

betonul ceaușist am visat că va crăpa și lucrurile din camera mea își vor găsi locul în crevase. de atunci am tot primit compasiune, baxuri de săpun protex care caută evadarea din mâini. de atunci am tot avut reverii pline de cărămizi cu soluție anti-îngheț. o statistică spune: omul mulțumit nu-și mută locul în care a fost repartizat. dar oare chiar știi ce și cum

jeni ondiolina¹

*„tristețile provocate de lipsa
magneziului din organism
nu sunt considerate trăiri poetice”
(organismul simbiotic dachin²)*

cu bara de sănătate incompletă
cu avarii și curențe
mergem mai departe
cu un gram de afectivitate

din loc în loc
hard-discul se oprește
și apoi o ia din loc
cât să țină ritmul clic&clanc

finala întrerupere
poate oricând surveni
dar mergem mai departe
cu un gram de afectivitate

te... re... de... fragmentezi
și îmi pare rău
dar e tot ce se poate

¹ stereolab. a se vedea versurile pentru sfaturi în fața anilor 30 cu reluare: *where is the lift, the hope, and the struggle?/ we got to keep the lift, hope, and struggle!*

² oxana silviu dachin

și nu-i nimic
mergem mai departe
cu un gram de afectivitate

dar peste tot te sectorizezi
și dreapta lovește stânga (
se instituie războaie teritoriale
între părțile corpului

nu se merge mai departe
o ținem tot într-o avarie
strângând din dinți
cu bipuri atingând plafonul

o împrăștiere de forțe inegale
niște semințe de ce ar mai fi
ce să poată aminti
printre pietrele integrale

cu fețe șterse de valuri
de ce ar mai fost să fie
cu orgoliu în reștire
regulată restriște
sau ce se va fi conturat
pentru niște intervale

și apoi ducă-se și se duse și se fuse și se puse
pe dereglare automată și informație continuă
și se fâstâci și se plebisci și se răsuci cu satisfacere

discontinuu și de ce să ai memorie când de-abia
poți avea planuri căci semaforizarea te pisează
și îți faci sandviș de-acasă ca s-o duci
printre dune mai departe până rămâi fără arte
fără vlagă și respir mai departe cu

doar un gram

de afectivitate.

mulțumiri nouă, vouă. o moarte pe cinste,
viața fiecăruia după posibilități. ești un public
de excepție. vă pup :-)

in (380 mg)

Amptua mthm tteptua m m m i p e p t u a
a f m i m p t u a d u i m i s a p e p t u a d e u m i
k h o a p r a p t u a o n a a a p r i e d e d e a p r a
c a t a d t h m i s i k e c a n t e n d e h s a p t u a s k a l a
e u s o m a p t u a c a n t e n d a p t u a s i c a n t a n d p t u a
c a n t a n d a t r o v e c a n t u a c a n t e n d s o m e m p t u a s o
p t u a p t u a c a n t e n d s o m e p t u a s i m p t u a s
n a p t u a d o v u n d e a p o t a t h e a m e r t u a
i n e n t e a n t a e i p t u a e k a p a b u n t d e n t
p t e n t i m p t u a n t i m p t u a n t i m p a d a b i t a m .

“
”
”

împotrivă împotrivă într-o potrivă nu în ci pe potrivă
să fim împotriva devenirii sau pe potrivă devenirii
chiar asupra potrivei asupra a asupri? de deasupra
căutând potrivirile căutând eu să potrivesc căutând eu
să mă potrivesc căutând să potrivesc cântând potrivire
căutând otrăvire amețire căutând să mă împotrivesc
întru potrivire cântând să mă potrivesc
împotrivindu-mă potrivea doar unde se poate vedea
în rest nu e în rest e între e pe potrivele potrivit otrăvit
potăvrit împotăvrit împotăvrit împodobit cu in.

••••

in prin includere semințe de in poate mai puțin decât
ar fi fost dezirabil in poate mai mult decât ar fi fost
dezirabil in poate mai puțin decât ar fi necesar in
poate atât cât trebuie in poate incomensurabil inul
e in și iarăși in și dacă privim în in poate doar așa pare
că inul construiește o floră în care e in și un burduf
care după ingerare hrănește pe când invadează
fără uși interiorul și nasturii cămășii de in se închid
ca să nu se reverse un piept întreg de in și să se vadă
atunci cine nu e întreg cine e individualitatea
care-și poartă dividualitățile la vedere printre
cărămizile din lapte de in.

•••

in substituo masio fomet dū gūntē aere
cum teo gāto bōl tātātū lūdere cūtea
rōdūne cū gēpū sū dū mīnē sē n
rūnō fū in cūntō nātātū cū mīng cōfūte
fūntē sūritē cē sūlītū in sū dō cē mīnōta
dō cūntā pū rō dū bē dē in cō sū gūntē cū hē
tū dē cō rē dō sū mī gē pū mōltē fō mō gūntē sū cū
nā hū pō nō pō cūntā in dē dēntā in dēntā fū mōltē dē in
mū cū dēntā pō nō mī nō cō mō dē mē cūntē mōntē
ēstō hē gēntā pō nō sū gūntē fō mōltē bē sū pē mō dē dē in.

in substantiv masiv format din semințe care se acumulează și străbat toată întinderea interiorului casei inserez in și din mine iese in și înot în in ca într-o instalație cu mingi colorate fără interioritate ce solicită încordarea încercarea de a înota prin valurile de in ca reziduu arhetipal care se organizează în alte forme pentru a se actualiza pentru a-și căuta independența îndată semințele de in îmi acoperă fața pentru a-și proclama devenirea întru interioritate exteriorizată până se scurg informațiile despre incendiul de in.

••

1
in non numerum laudem monum. b. i. t. o. r. e. n. d. e. n. d. u. m. g. r. a.
se. n. t. i. p. r. e. d. i. c. a. n. d. e. n. t. e. s. t. o. r. u. m. q. u. e. t. o. r. a. p. a. r. e. s. e. t. n. d. u. l.
e. l. l. e. b. r. a. d. u. a. i. n. d. i. s. p. o. n. s. a. m. l. e. r. e. p. o. s. i. t. d. i. o. n. t. o. r. e.
h. e. r. e. t. i. c. a. m. o. a. m. u. l. t. a. e. d. i. v. o. r. s. i. s. i. p. o. t. c. u. m. i. n. e. s. e. n.
i. n. t. e. n. d. e. n. t. e. s. t. p. r. a. n. c. e. s. e. h. i. n. i. n. t. o. d. u. c.
i. n. p. a. r. t. e. s. t. d. i. a. n. a. m. b. a. d. e. n. d. e. n. t. i. n. n. u. p. o. t.
s. o. p. e. t. e. s. t. o. r. u. m. s. i. r. i. m. a. c. u. m. d. i. o. l. e. s. i. n. t. e. r. p. e. s.
h. e. t. o. r. a. i. n. c. o. r. e. n. o. r. e. a. s. e. n. t. e. n. d. o. r. e.
i. n. t. i. v. e. l. i. d. e. r. e. s. t. a. n. s. e. n. t. i. n. t. o. f. u. r. u. s. p. r. o. f. e. s. s. a.
q. u. a. n. d. d. i. n. i. m. a. f. i. n. i. l. e. i. n. s. u. a. p. t. a. m.

in am mereu la îndemână în bucătărie unde atingerea se împiedică de texturile grețoase pe care le includ alte reziduuri inclusiv gemul revărsat din borcane la ultima mea mutare din oraș și port cu mine semințe de in peste tot prin casă și introduc in prin text din inimă dacă din in nu pot face țesătură și rămân cu îndoială și introduc așteptarea în care inervarea se face floare și nivelul de estrogen din interior se reglează spunând din inimă inul e in și iarăși in.

•

Câteva cuvinte necesare

Volumul acesta adună materie poetică din 2007 până azi, reorganizată sau rescrisă în funcție de sensibilitatea mea actuală, formată prin... surparea proiectului inițial din spatele acestei persona: Yigru Zelti, nume format printr-un joc suprarealist.

Ca lichidare a proiectului înainte de a lua o pauză mai mult sau mai puțin de lungă durată, ar trebui, în mod ideal, să mai urmeze publicarea altor câteva volume: unul de poezie mai explicit politică (Fagure) și unul de poezie conceptuală (Poate conține urme de nuci), o carte despre Câmpul extins al scriiturii (cuprinzând diversele forme ale literaturii experimentale), un fel de tratat de „scriere creativă” (O trusă de unelte) și, nu în ultimul rând, pentru arderea punților, un volum de publicistică pe marginea câmpului literar din România (Bucătăria internă).

Spun „în mod ideal” pentru că la terminarea acestor proiecte în cel mai scurt timp nu mai pot spera. Urgențele existențiale m-au silit de câțiva ani să intru cu mai toată puterea în câmpul muncii și, în cele din urmă, să caut a mă reprofila profesional.

Nu că nu ar exista oameni care din scris – ce nu ar trebui privit ca un simplu „bobby” – și din activități conexe reușesc să se mențină la suprafață, însă nu este cazul meu. Numai mulțumită părinților mei și atâta timp cât am stat în același apartament ceaușist cumpărat după „revoluție”, mi-am permis să aprofundez literatura, privilegiu pe care mulți nu și-l mai permit – și din această cauză literatura română arată așa cum arată, scrisă într-o perpetuă precaritate, în vremuri și pentru vremuri fără răbdare –, iar alții, mai privilegiați, nu și-l doresc. Și îi înțeleg: pare mai satisfăcător, de exemplu, să activezi în câmpul globalizat al artelor vizuale, care a asimilat tot ce era mai experimental în literatură și în alte domenii, precum cinematografia.

De ce am rămas în perimetrul literaturii? Atunci când am început să citesc și să scriu cărți, m-am apropiat de literatură cu o convingere care era pe atunci mai mult subconștientă, și anume că ar putea fi un mijloc de a dobândi o oarecare acceptare socială și, totodată, un spațiu de transgresiune în care să ți se permită să faci ceva mai mult decât ți se permite în viața de zi cu zi. Iar eu eram bullied, nu prea aveam prieteni și nici realizări pentru care să primesc respect, nu știam că sunt pe spectrul autist, așa că nici pe mine nu mă înțelegeam. Pentru o vreme, poezia părea că-mi oferă o cale la îndemână de a mă emancipa.

15 ani mai târziu, am ajuns la concluzia că literatura este doar un alt câmp de luptă. A fost o iluzie că în mediul literar aş găsi prea mulți oameni cu mintea suficient de deschisă către ceea ce fac – iar eu am încercat în permanență să tatonez, să experimentez, să mă deschid către marginal, insolit, alteritate, sau mai degrabă să îmi asum aceste trăsături despre care nici eu nu bănuiam în ce măsură mă caracterizează. Timp în care lumea așa cum o știam se dezintegrează la rândul său...

În ciuda vieții mele multiple, am încercat cu Yigru Zeltli să duc o activitate relativ coerentă, rezultând inclusiv o aparență bătaioasă, exagerat de intransigentă pentru unii, chiar dacă pentru mine ies în evidență compromisurile – rezultate, mai cu seamă, din faptul că am ținut ca această latură a mea să fie în prim-plan, să pun trup și suflet... De la un punct, am regretat că nu am rămas un personaj misterios asupra căruia să fie îndoeli dacă există în afara ecranului, amăgindu-mă, poate, că ar fi existat atunci un pic mai multă aplecare asupra a ceea ce fac, așa cum m-am aplecat asupra altora.

Și totuși, nu ar trebui să mă plâng. Bruma de „capital simbolic” dobândit ca autor mi-a fost de ajutor așa încât să evit ca eu și o persoană care îmi este dragă să nu ajungem în stradă – iar în țara asta se poate ajunge prea lesne fără adăpost, pentru că nu prea mai există plase de siguranță, solidaritate, ospitalitate...

De asemenea, am avut parte de cititoare și cititori cu lecturi generoase și, pe alocuri, observații mai pătrunzătoare decât am primit de la o critică de întâmpinare aproape cu totul absentă, deoarece nu prea se mai obișnuiește să se scrie despre cărți de poezie fără afinități de gașcă, interese sau telefoane... Paradoxal, una dintre plachetele mele, ulei de palmier (2017), a fost reținută de către Mihai Iovănel – cu care nu am fost într-o legătură strânsă – printre cele mai reprezentative 80 de volume de poezie ale ultimelor decenii, în Istoria literaturii române contemporane (1990-2020).

Deși m-aș preta întrucâtva, ca persoană autistă și queer, unei lecturi sociologice, poezia mea de pagină „suferă” de încăpățănarea de a persista printre ruine ale modernității poetice, cum ar fi insistența, ca în concepția formalistă, pe insolitare, defamiliarizare, înstrăinare, pe care, în plus, le asociez și cu aplecarea către gândirea critică și către un fel de grijă, o îngrijire a ceea ce și cum se spune, pe care o văd mai degrabă în zonele artelor vizuale și performative sau în spațiul design-ului (tipo)grafic.

În timp ce oamenii din generația mea se raportează mai mult la contextul oral al cenaclurilor românești, pe mine m-a obsedat acel close reading în grup pe care l-am văzut practicat la University of Pennsylvania – m-a marcat cursul lor online de poezie americană modernă și contemporană, unde mi-am format repere precum Gertrude Stein și Bernadette Mayer –, precum și felul în care teoreticieni ca Barthes, Derrida sau Deleuze și Guattari transformau lecturile literare în excursuri esistice foarte interesante.

Așadar, mai mult decât să mă „laude” cutare sau cutare critic al zilei ori să dobândesc alte forme de glorie foarte efemeră, m-ar fi interesat să contribui la un asemenea ecosistem prin poezia mea, chiar dacă este perceput ca o chestie elitistă a fi a poets' poet. (Tocmai pentru a eroda această percepție mi-aș fi dorit să am suficientă energie pentru a întreprinde inițiative pedagogice, însă pentru succesul acestora ar fi fost nevoie de un întreg context socio-politico-economic favorabil.)

Nici chiar cochetăria mea cu o anumită manieră actuală care a făcut valuri sub eticheta, poate improprie, de „poezie postuman(ist)ă” nu i-a făcut însă pe unii să perceapă nici măcar mizele mele cele mai sensibile, poate din cauza înaderenței la dogmele „autenticismului”, care și-au adus contribuția la o anumită lipsă de răbdare față de orice pare să se abată de la... digestia rapidă.

Poezia este și ea un produs de consum, o marfă. Titlurile mele gastronomice sunt ironice (titlul volumului de față vine de la cel al unei „antologii de debut” pe care aș fi vrut s-o scot, dar pentru care nu s-a putut găsi finanțare: praline alese), fiindcă nu produc ceea ce se consumă îndeobște. Am scris poezia pe care am vrut s-o scriu, nu ceea ce s-ar fi dorit, lucru care într-un alt context ar fi avut o anumită semnificație, de aderare la așa-zisele „reguli ale artei”, dar care acum nu pare să mai însemne nimic, este o anomalie anacronică, o ciudățenie.

Mai degrabă, am scris ceea ce s-a putut scrie, fiindcă altminteri mi-aș fi dorit să experimentez mult mai mult, fără griji, în deplină libertate individuală – un privilegiu la care alte persoane, mai cu seamă dintre cele cu identități și mai defavorizate, nici nu pot visa sau pe care, din motive explicabile, nici nu și-l mai doresc.

Conștientizând cu timpul aceste lucruri, am ajuns să susțin vocile altora, chiar dacă, la alt nivel de principiu, în continuare nu cred în „voce” (fiecare dintre noi posedă o identitate mai volatilă decât ne place să credem și, în text, ne aflăm invariabil într-o relație ambiguă, complexă cu limbajul, o relație care nu este cea dintre „stăpân” și „supus”, deoarece limbajul are forțe care ne depășesc) și mi se pare că am ajuns să excludem posibilitatea relecturii și a comunicării peste ani, dar e adevărat că am ajuns să comunicăm în și pentru prezent pentru că viitorul poate deja nu mai există, a fost privatizat pentru profituri pe termen scurt,

iar singurul viitor pe lumea aceasta care pare să ne mai aparțină este cel al descompunerii noastre...

Dar nu. Moartea, sinuciderea, tragismul nu mă preocupă. Poate Gellu Naum m-ar include printre „bolnavii de spinoză”, dar mă încăpățânez să cred, precum Rosi Braidotti, în viața ca potențialitate a formelor materiei de a se asocia cu alte sisteme materiale (ceea ce încă nici n-am reușit, recunosc, să integrez în tot ceea ce fac). Fiecare sfârșit poate fi începutul a ceva mult mai longeviv.

Y.Z.

***Texte pe care le-am primit de la oameni
și le public aici întocmai, chiar dacă
sunt și lucruri cu care nu sunt de acord
și pe care ar trebui să le discutăm... zic și eu, ca idee***

„Un pic din prea mult”, „parazitam modest excesul”, „infrastructura de uitați”, „poezie / adică teorie / adică alienare sistematică / adică producție”, „a eșua suportabil. nu se pune problema să nu te pregătești pentru înghițire” etc.: *persona* Yigru Zeltil este una dintre cele mai non-dramatic și mai an-eroic, mai harnic și mai stoic lucide conștiințe poetice românești actuale, expunând condiția poetică atât literar, dinăuntru, cât și sociologic-politic, din afară cu o subtilă cunoaștere a „perimetrului literaturii” (țarc bine păzit) și, mai ales, după un tur complet dat întregului câmp actual al artelor, incluzându-le pe cele vizuale și performative, cu care poeții, mai ales, aleg de obicei (din resentiment, poate) să *nu* se confrunte, deși este clar că *acolo* se poartă unele dintre cele mai aprige și mai importante bătălii culturale ale epocii. A-patetic, dar nu și a-patic, Yigru Zeltil experimentează, fără nicio dorință de a poza, atât de dificila *auto-reificare* existențială, poate cea mai importantă descoperire și contribuție a sa fiind tocmai acest *afect* atât de actual și de prețios, ca „pregătire pentru înghițire”: refuzând închiderea în extremismul idelogizant al optimismului tâmp sau în acela al catastrofismului fals luminat, el ne propune, prin actele sale creator critice, dezamăgirea tonică – dacă tot suntem obiecte, să profităm!

(Bogdan Ghiu)

I-am propus lui Yigru Zeltil să scriu despre antologia lui numită *Praline*, având convingerea anticipată că el este între cei pe care îi socotesc „în afara plutonului poeziei actuale”, dintr-un

motiv sau altul. Să zicem că, în ideea unei antologii a poeziei românești de după anul 2000, eu prefer să îi aleg pe cei nebăgați în seamă de către criticii zilei, dar care totuși atrag atenția editorilor ce publică poezie. *Cacao* (2012) și *Ulei de palmier* (2017) sunt publicate la *Tracus Arte* și cred că este semnificativ pentru a ne porni către o lectură ce contează. Și aici începem deja să fim surprinși de *miza externă* a criticii literare, de fapt, și cumva *externă chiar și poeziei* în varianta obișnuită, aceea de „artă a folosirii cuvintelor”. Cine este atent însă poate observa că acolo unde se întâmplă cu adevărat ceva în arta actuală, dar și în poezie, fenomenul autenticității, care a început în anii '90, a căpătat nuanțări neașteptate, așa că avem minimalism, intimism, biografism, dar și angajări civice de tipul feminismului sau, și mai nou, din sfera LGBT sau *queer*, și acest din urmă fenomen este și cel asumat de către Yigru, iar eu prefer din nou să aleg pentru el sensul strict din engleză, acela de „ciudat”, fără alte interferențe de tip sexual. Ce vreau să spun este că poezia devine treptat și subtil cu mult peste ceea ce știm de la școală că e sau sunt mai mult ca oricând acum evidente unele funcții existențiale ale ei. Și nu mă refer la atitudinea militantă pentru ceva care în realitate nu răspunde de performanțele artistice în general, ci la ce se întâmplă nu întrutotul conștientizat, nici calculat întotdeauna. Nu și la Yigru, un poet ce suferă de supraconștiință poetică și știe tot timpul ce vrea să facă sau „ce face în timp ce face.” Astfel că este printre acei artiști care scriu ei înșiși despre ce fac. La finalul *Pralinelor* găsim *Câteva cuvinte necesare* unde simte nevoia să se explice: „*Atunci când am început să citesc și să scriu cărți, m-am apropiat de literatură cu o convingere care era pe atunci mai mult subconștientă, și anume că ar putea fi un mijloc de a dobândi o oarecare acceptare socială și, totodată, un spațiu de transgresiune în care să îți se permită să faci ceva mai mult decât îți se permite în viața de zi cu zi. Iar eu eram bullied, nu prea aveam prieteni și nici realizări*

pentru care să primesc respect, nu știam că sunt pe spectrul autist, așa că nici pe mine nu mă înțelegeam. Pentru o vreme, poezia părea că-mi oferă o cale la îndemână de a mă emancipa.” Sau în *Ulei de palmier*, tot la final: „Mă folosesc de acest text pentru a te întreba nu dacă ai înțeles ce vreau să zic, ci dacă poți să vezi mai mult decât un diagnostic.” Avem în aceste fragmente de mărturisiri ce fac parte de corpul volumului, în cazul lui Yigru Zeltl, cheile de lectură ale poeziei lui. Nu știu dacă e nevoie de o asemenea sinceritate extremă a lui și dacă realmente asta îi ajută receptarea critică, dar, în ce mă privește, am considerat orice boală ce atinge vreun artist un „mecanism” de reglare a alienării normalității lumii, și vorbesc despre „normalitatea” sărăciei, războiului, inflației, corupției, mizeriei, poluării, consumismului și altele din același registru pe care, în mod surprinzător, le găsim în *Pralinele* lui Yigru, cel autist declarat: „uleiul de palmier este peste tot/ chiar și în cerneala ziarelor/ a ajuns să substituie multe grăsimi/ datorită unor procese chimice/ uleiul de palmier a devenit ieftin/ prin exploatare și violență” (*ulei de palmier*). Dar *praline* devine mai degrabă o metaforă, să zicem, pentru orice „boală acceptată” unde percepțiile subtile, intime, ale ființei umane autoplate spre sine sunt înfinit mai prețioase decât răbufnirile spre acceptări sociale, mereu ratate tocmai prin asumarea unui diagnostic care cred că altminteri ar putea fi pus pe seama tuturor poezilor lumii, de când există ei. Astfel că eu cred că poetul pe care vreau să îl vedeți este în forma sa cea mai curată și inocent bolnavă: „mă ascund după un palmier/ dacă *m-aș prezenta drept un palmier*/ ceilalți s-ar dezlănțui/ ei sunt alarma/ și nu mă pot/ ascunde mai repede după pupitru/ să modific bătăile pe minut/ să mă evacuez/ las o amprentă falsificată/ și/ reușesc să-mi adaptez respirația la mediu./ reușesc să simt puțină emoție/ atât cât mă lasă/ dieta deficitară/ cu vitamine și culori lipsă” (subl. N.V, *sfințirea*). Insistența cu care Yigru devine adesea altceva

decât un ins uman îmi apare ca fiind mișcarea poetică interioară cea mai specifică unei boli, dar în același timp tocmai aici conținând trimiterile cele mai profunde și prolifrice ca efect poetic, ce are alt sens decât doar poetic, unul în care ar trebui să ne apropiem de la mare distanță, o unificare cu câte o parte din Totul spre care tindem prin orice suntem și facem. Este ceva ce se întâmplă acolo unde poți ca cititor să îți permiți „altceva decât cele de zi cu zi”, ca să îl citez pe poet: „ipostaze/ niște porumbei fac 1+1/ dorm în iarbă/ îmi întind degetele/ pe tavan e o imensă portocală/ umple-mă cu zeama ta/ dă-mi coaja ta/ sunt o imensă / sălbatică/ portocală (*Sfidând relele maniere*). În alte poeme Yigru este *omul-scamă* sau *omul-mănușă*. Atenția către toate percepțiile stranii dă poeziei lui acea remarcabilă amprentă a unei scriituri cu un univers distinct, fără să înțelegem prin el doar „o monadă fără ferestre.” Pentru că nu își dă voie să fie total diferit și tânjește după „semnele lumii”, el oscilează în toate volumele sale, și mai ales în *Praline*, între lumea din afară și propria dimensiune, puternică dar stânjenitoare pentru obligațiile cotidiene de care este conștient că le are de parcurs; astfel că le caută mereu, fie cu lene și oboseală, fie cu răbufniri, revolte, ironii și uneori chiar umor: „și dunele abia așteaptă zăpada/ și tot promit/ că voi învăța într-o zi să fac bani/ cum fac alții/ ca și cum ar respira/ dar eu nu-s alții/ îmi vând liniștea pentru puțin/ la o margine fără ieșire care să-mi placă”. Nu lipsește în poemele-praline nici lumea noastră cu laptopuri, telefoane și rețele sociale: „*Rețeaua constată că activitatea utilizatorilor atunci când sunt îndrăgostiți se reduce vizibil și se împarte între aceștia, reducându-se și profiturile noastre.*” (*trei zile*). Nu lipsesc nici experimentele vizual-lingvistice sau în direcția performativă a textului (destul de practicată de poeți, indiferent de momentul istoric): „umblu cu/ firimituri/ firimitiri/ firismintiri/ pericol/ deșeuri arhetipale/ / nu pleca de acasă/ chiar acum/ îți va fi teamă/ de străini de nou de pericol/ trebuie să devii tu pericolul//

eu mă pun în nisip,/ asta sunt, ca nisipul,/ praf pestriț colorat,/ dacă te uiți cu atenție/ și te văd că nu te uiți cu atenție” (*firimhuri*). În felul lui, Yigru Zeltil este și un revoltat social: „și te lași/ în voia masificării/ o masă ca o haită/ o masă de sfășieri –// ei bine, eu strig,/ se aude ceva,/ dar se aude îndepărtat,/ filtrat.” Tot în felul lui găsim și iubirea: „nu știu cum să te fac/ să ieși din oglindă/ din apa oglinzilor/ între două ape care curg” (*zoya*). Desigur, *eșecul* e previzibil: „umbra mea nu aduce profit/ umbra mea nu vrea să aducă profit/ ...nu sunt umbra mea/ sunt umbra mea/ sunt umbra mea și ceva în surplus”. El totuși rămâne poetul ciudat care nu face metafore când spune: „am fost iarba din curtea școlii/ cu rochița rândunicii/ am fost ariciul adăpostit/ înainte de a fi agresat” (*domesticire voluntară*). Nefăcând metafore, putem înțelege altceva decât un joc/ experiment literar, chiar dacă îl practică și pe acesta, având de asemenea cu totul alt sens; precum în *firi-mhuri*, fire de mituri personale, de fapt. Pentru că este *diferit*, Yigru devine un privilegiat, dar asta nu își asumă în totalitate. Totuși, dacă nu îl vor copleși eșecurile zilnice între consumatorii de tot felul – de mâncare, suflete, timp, muncă – din lumea noastră, el își va desfășura complet spectrul „autist” în tot ce are el de spus lumii, ca o perspectivă unică ce poate lumina în ceilalți și în sine. O perspectivă ce este făcută să fie semn al acelei părți ce trăiește în altă parte, vine din altă parte, pentru fiecare. Aici este miza existențială a poeziei lui Yigru Zeltil, una care îl face ca atare notabil în peisajul poeziei noastre actuale. Pentru mine, el face parte din seria poezilor de dincolo de poezie, dar să spun, dincolo de poezia care s-a declarat (fără să fie doar) artă ca „joc al cuvintelor”. În cele din urmă, deloc scrisă doar pentru a suna bine, însă pentru a duce într-un dincolo de care nu ne putem lipsi de fel, indiferent cum îl numim, întâi pentru autor, apoi pentru cine ajunge la poezia lui.

(Nina Vasile, *O altă poezie dincolo de poezie*)

Cercetător al *multiversurilor* (după Rosi Braidotti), Yigru Zeltil se aventurează în cartografieri solitar-urbane, coerente cu activitatea sa de injectare benefică a spațiului literar cu pluralismele experimentalismului poetic. Textele-*Praline* modulează intercalări de gesturi în relație cu arhitectura percepției *mlădiosului*. La orizontul mișcător al *periferiei voinei* lucrează foșnetul *corpului-fără-organe* contaminant-politic, abstract în numele meteo-senzorialului. Un nucleu delicat se dezintegrează în trezire: planează iterat, între suprafețe. De/re\teritorializat la ore incerte, traversează cartierul prin papile, absoarbe laptele pixelat, pe spațiul (micro-)brutalismului elastic – între fascinare și sfâșiere. Un (dia)critic alunecă prin infrastructura glucidă a mușuroaielor de putere. Prieten cu obiectele, practică statul între trepte lichide, mimica celor cu capete de prosop. Aprobă aroma urmelor unui melc în nișă, pe o linie care vine din in.

(Cosmina Moroșan & Anticorp Solar)

două lucruri se văd de pe mal: cei ce pleacă, sau abia zgârie zarea, și cei ce rămân. așa și cu arta: prospectivă sau decorativă. sunt cele plecate să caute și cele menite să fie găsite. cea pe care-o numim, în genere, poezie e doar covorul țesut la mal, din brațele-ntinse după poemul ce nu se vede. poezia este covorul penelopei țesut în dorul poemului ulise.

(Mugur Grosu)

1. O PRALINĂ PE ZI ȚINE POETICUL ACI

Rezumatul caracteristicilor produsului

Denumirea comercială a produsului

praline 30 mg capsule gastrorezistente

praline 60 mg capsule gastrorezistente

2. COMPOZIȚIA CALITATIVĂ ȘI CANTITATIVĂ

praline 30 mg capsule gastrorezistente

Fiecare capsulă conține praline, echivalent cu praline 30 mg.

Excipient(ți) cu efect cunoscut

Fiecare capsulă conține text 42,26 - 46,57 mg.

praline 60 mg capsule gastrorezistente

Fiecare capsulă conține praline, echivalent cu praline 60 mg

Excipient(ți) cu efect cunoscut

Fiecare capsulă conține text 84,51 - 93,14 mg.

3. FORMA FARMACEUTICĂ

Capsulă gastrorezistentă praline 30 mg capsule gastrorezistente

Capsule gelatinoase opace, cu lungimea de aproximativ 15,9 mm, cu corp opac, de culoare albă și capac opac, de culoare albastru-deschis, care conțin pelete sferice, de culoare aproape albă până la maro-deschis-galben.

Praline 60 mg capsule gastrorezistente

Capsule gelatinoase opace, cu lungimea de aproximativ 19,4 mm, cu corp opac, de culoare ivorie și capac opac, de culoare albastru-deschis, care conțin pelete sferice, de culoare aproape albă până la maro-deschis-galben.

4. DATE CLINICE

4.1 Indicații terapeutice

Tratamentul tulburării poetice majore.

Tratamentul durerii din neuropatia poetică periferică.

Tratamentul tulburării de poetică generalizată.
Pralinele sunt indicate la adulți.

4.2 Doze și mod de administrare

Doze

Tulburarea poetică majoră

Doza inițială și doza de întreținere recomandată este de 60 mg, administrată o dată pe zi, cu sau fără alimente. În studiile clinice, au fost evaluate din punct de vedere al siguranței doze mai mari de 60 mg o dată pe zi, până la doza maximă de 120 mg pe zi. (...)

Și-am încălecat pe-o șă și v-am dat prospectu-așa.

(*Praline de Yigru*, un prospect poetic.ro de **răzvan țupa**,
pe structura <https://www.ema.europa.eu>)

TABLA DE MATERII (POETICE)

lofi loop (7) ♦ satul de vacanță (8) ♦ domesticire voluntară (9) ♦ eșecul (11) ♦ carnavalul de zi cu zi (13) ♦ zoya (15) ♦ religiozitate (17) ♦ microbiom (19) ♦ firimituri (21) ♦ centrul de emanație (25) ♦ cuțit (26) ♦ reclamă la cofetăria zeelandeză (27) ♦ aqua forte (28) ♦ n-au rămas decât soarele electric ștergând parbrizul cerului și sunetele ritmate ce se aud în depărtare (29) ♦ biblioteca din minaret (30) ♦ Floreasca (32) ♦ ulei de palmier (33) ♦ steaua în formă de stea (34) ♦ automatizare (35) ♦ ne compromitem zilnic (36) ♦ în pajura, la alexandra cu pisici (37) ♦ crima din tomis plus (38) ♦ e închis la Styx (39) ♦ micro 19 (40) ♦ micro 20 (41) ♦ micro 40 (42) ♦ brateș (43) ♦ spicul (44) ♦ bădălanul fără ieșire (45) ♦ cartierul inundabil (46) ♦ eficiența (47) ♦ de spus (49) ♦ lucrurile frumoase (51) ♦ minimal (52) ♦ aversiune la risc (53) ♦ Monografia ciocolatei roz (55) ♦ trei zile (58) ♦ piele vărsată (61) ♦ meditații aproape neerlandeze (63) ♦ jeni ondiolina (67) ♦ in (380 mg) (71)

Câteva cuvinte necesare (81)

Texte pe care le-am primit de la oameni și le public aici întocmai, chiar dacă sunt și lucruri cu care nu sunt de acord și pe care ar trebui să le discutăm... zic și eu, ca idee (87)

